

46913

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **13.07.2026**

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Vakıf üniversiteleri, anayasal bir hak olan yükseköğretimi kamusal bir hizmet olarak sunmak yerine, öğrencileri müşteri, akademisyenleri ise kolaylıkla gözden çıkarılabilecek birer maliyet kalemi olarak gören ticarethanelere dönüştürülmüştür. Her eğitim-öğretim yılının sonunda artık gelenekselleşen akademik kıyım, bu yıl da İstanbul'daki çok sayıda vakıf üniversitesinde yaşanmaktadır. İstanbul Arel Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Beykent Üniversitesi, İstanbul Atlas Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi ve İstanbul Bilgi Üniversitesi başta olmak üzere çeşitli vakıf üniversitelerinde 150'nin üzerinde akademisyenin işten çıkarıldığı, sözleşmelerinin yenilenmediği veya istifaya zorlandığı bilinmektedir.

Üniversite yönetimleri bu kıyımı "sözleşme süresinin dolması", "norm kadro fazlalığı", "bölümlerin küçültülmesi" ve "mali zorunluluklar" gibi gerekçelerle meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Oysa kesintisiz biçimde sürdürülen eğitim-öğretim faaliyetlerinde, akademisyenlerin yıllarca çalıştırdıktan sonra her yaz "sözleşmen bitti" denilerek kapı önüne konulması, açık bir emek ve hak gaspıdır. Vakıf üniversiteleri, bir taraftan öğrenci ücretlerine fahiş zamlar yapmakta, milyonlarca lirayı reklam, tanıtım, kampüs ve bina yatırımlarına ayırmakta; diğer taraftan akademisyenlerin ücretlerini, kıdemlerini ve iş güvencelerini "gereksiz harcama" olarak görmektedir.

Kadrolu akademisyenleri işten çıkarıp yerlerine ders saati başına düşük ücretlerle güvencesiz akademisyen çalıştırmayı amaçlayan bu düzen, bilimsel niteliği değil ucuz emek sömürsünü esas almaktadır. Akademisyenler, bir üniversiteden diğerine ders yetiştirmek zorunda bırakılmakta; araştırma yapmak, öğrenciyle ilgilenmek ve bilimsel üretimde bulunmak için gerekli koşullardan mahrum edilmektedir.

Özellikle sosyal bilimler, iletişim ve sanat alanlarının sistematik biçimde küçültülmesi ve kapatılması da tesadüf değildir. Sermayenin ihtiyaçlarına doğrudan hizmet etmeyen, toplumsal eşitsizlikleri sorgulayan, eleştirel düşünceyi ve hak mücadelesini besleyen bölümler tasfiye edilmektedir. Üniversiteler, bilimsel bilginin üretildiği kurumlar olmaktan çıkarılıp piyasanın ihtiyaçlarına göre diploma satan işletmelere dönüştürülmektedir.

Bütün bunlar yaşanırken YÖK, denetim görevini yerine getirmek yerine vakıf üniversitesi patronlarına fiilî bir cezasızlık alanı sağlamaktadır. Her tercih döneminde üniversitelerin reklam kampanyalarına, kampüslerine ve vitrinlerine ortak olan YÖK; akademisyenler işten çıkarılırken, sendikal haklar gasp edilirken, kadro normları ihlal edilirken ve öğrencilerin eğitim hakkı tehlikeye atılırken sessiz kalmaktadır.

46913

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Üstelik geçmiş yıllarda vakıf üniversitelerinin mali tablolarını, reklam ve tanıtım harcamalarını, öğrenci başına düşen giderlerini, kütüphane harcamalarını ve akademik personel giderlerini açıklayan "Vakıf Yükseköğretim Kurumları Raporu" da artık yayımlanmamaktadır. YÖK, üniversiteleri denetlemediği gibi, kamuoyunun bu kurumları denetlemesini sağlayacak verileri de gizlemektedir.

Bu bağlamda;

1. İstanbul'daki vakıf üniversitelerinde son bir ay içinde işten çıkarılan, sözleşmesi yenilenmeyen veya istifaya zorlanan toplam akademisyen sayısı kaçtır? Bu akademisyenlerin üniversite, fakülte, bölüm ve sendika üyeliğine göre dağılımı nedir?
2. Yargıtay içtihatlarına göre vakıf üniversitesi akademisyenlerinin sözleşmeleri işin sürekliliği nedeniyle 'belirsiz süreli' kabul edilmesine rağmen, üniversitelerin 'sözleşme süresi bitti' gerekçesiyle yaptığı hukuka aykırı fesihlerin engellenmesi için Bakanlığınız ve YÖK hangi somut adımları atacaktır?
3. İstanbul Arel Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde Prof. Dr. Feryal Saygılıgil'in işten çıkarılmasıyla öğretim üyesi sayısının ikiye düşeceği ve bölümün YÖK'ün belirlediği asgari kadro sınırının altında kalacağı bilinmektedir. YÖK, kendi koyduğu asgari kadro kurallarını dahi ihlal eden bu üniversiteler hakkında bir idari soruşturma başlatmış mıdır?
4. Öğrenci öğrenim ücretlerine fahiş zamlar yaparken, akademisyenlerin "Devlet üniversitelerindeki muadilleriyle eşit ücret alması" kanuni zorunluluğundan kaçmak için küçülmeye giden ve bölümleri kapatan vakıf üniversitelerinin mali denetimleri yapılmakta mıdır?
5. Üniversite içinde yaşanan öğrenci tacizi iddiasının üzerine giden ve soruşturma açılmasını sağlayan bir kadın akademisyenin (Prof. Dr. Feryal Saygılıgil), bu olayın ardından mobbinge, asılsız mesai soruşturmalarına maruz kalması ve nihayetinde işten çıkarılması Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Tacizin üstünü örtmeye çalışan ve hak arayan hocayı cezalandıran üniversite yönetimi hakkında bir işlem yapılacak mıdır?
6. Sosyal bilimler, sanat ve iletişim gibi alanların vakıf üniversiteleri eliyle bilinçli olarak daraltılması, kapatılması ve tasfiye edilmesine karşı YÖK'ün yükseköğretim planlaması yönünde bir müdahalesi olacak mıdır, yoksa akademi tamamen piyasanın ve mütevellî heyetlerinin insafına mı terk edilecektir?
7. Vakıf üniversitelerinin periyodik olarak her yaz dönemi sonunda kitlesel akademik kıyımlara girişmesi, Bakanlığınızın ve YÖK'ün uyguladığı cezasızlık politikasından ve denetim yetersizliğinden mi cesaret almaktadır? Anayasal bir hak olan yükseköğrenim alanını piyasa koşullarına terk eden Bakanlığınız, bu kurumların açıkça kâr elde etme hırsıyla işletilen birer "şirket" gibi davrandığını ne zaman kabul edecektir?
8. Vakıf üniversitelerinde çalışan binlerce akademisyenin iş ve gelecek güvencesi Bakanlığınızın ve YÖK'ün denetim sorumluluğunda değil midir? Üniversite mütevellî heyetlerinin ve patronlarının, iş kanunlarını ve YÖK mevzuatını arkadan dolanarak her yıl binlerce bilim emekçisini keyfi ve usulsüz şekilde kapı önüne koyabilmesinin önüne geçecek kalıcı bir idari ve hukuki güvence mekanizması ne zaman hayata geçirilecektir?
9. 2547 sayılı Kanun'un Ek 11. maddesindeki 'eşit işe eşit ücret' hükmüne uymayan, üniversite emekçilerini güvencesiz ve ucuz iş gücü olarak çalıştıran, sendikal hakları gasp eden ve asgari kadro normunun altına düşen vakıf üniversitelerine bugüne kadar hangi somut yaptırımlar uygulanmıştır?

46913

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

10. Geçmiş yıllarda YÖK tarafından her yıl düzenli olarak yayımlanan, vakıf üniversitelerinin kütüphane harcamalarından reklam-tanıtım bütçelerine, öğrenci başına düşen cari giderlerden akademik personel harcamalarına kadar tüm mali bilançoları kalem kalem ortaya koyan "Vakıf Yükseköğretim Kurumları Raporu" son yıllarda neden yayımlanmamaktadır? Vakıf üniversitelerinin mali harcamalarını kamuoyundan ve denetimden gizlemenizin gerekçesi nedir?
11. Vakıf üniversitelerinin tercih ve kayıt dönemlerinde reklam, billboard, televizyon ilanları ve halkla ilişkiler faaliyetlerine harcadığı milyonlarca liralık bütçeler YÖK tarafından denetlenmekte midir? Reklam ve fiziki yatırımlarından asla taviz vermeyen bu kurumların, mali sıkışıklık bahanesiyle ilk olarak akademisyenleri kapı önüne koyması ve bilim emekçilerini sadece birer "maliyet kalemi" olarak görmesi Bakanlığınızın yükseköğretim politikasıyla uyumakta mıdır?